
Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій
Кафедра журналістики та філології

Ministry of Education of Ukraine
Sumy State University
Faculty of Foreign Philology
and Social Communications
Department of Journalism and Philology

XII

ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СВІТОВІ ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

ДВАНАДЦЯТА МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

JOURNALISM EDUCATION IN UKRINE: WORLD-PROFESSIONAL STANDARDS

THE XIIth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE

Суми, 8–9 червня 2016
Sumy, 8–9 June 2016

нічний афоризм, жарт, міні-вірш та ін.). У результаті культурних трансформацій сформувалися стійкі і довговічні рубрики, що мали промовисті назви і привертали увагу читача своєю сталістю.

Популярності журналу надавали імена відомих сатириків і гумористів, у свою чергу, журнал відкривав нові імена, давав можливість заявити про себе гумористам-початківцям. Джерелом тем для гумористів ставало саме життя, адже «життя і те, що в ньому є смішного, яскравого і колоритного, неможливо придумати, сидючи в кабінеті за своїм столом. Першоджерелом комізму є саме життя» [5, с. 175].

Для журналу характерний інтелігентний, легкий, народний, пронизаний інтелектом гумор, що сприяє самозбереженню нації, демонструє найкращі ментальні риси українців, підкреслюючи їх дотепність, веселість і мудрість, допомагає пережити найважчі часи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Журнал «Перець»: №20, 1947; №6, 1949; №3, 1950; №5, 14, 1952; №6, 1954; №5-7, 10-13, 15-17, 20-23, 1955; №1-23, 1956; №1-3, 5, 7-14, 1957; №1, 3, 8, 1958; №3, 1959; №2, 1960; №14, 1961; №1-3, 5, 9, 13-15, 18, 21, 1962; №20, 1963; №1, 2, 6, 7, 1964; №9, 20, 1966; №10, 14, 17, 18, 24, 1967; №2, 6, 23, 24, 1968; №1-4, 7, 11, 13, 15, 20, 24, 1969; №1-10, 12-18, 20, 1970; №1, 6, 7, 11, 13, 14, 17, 21-24, 1971; №20, 1972; №2, 19, 1975; №9, 1976; №1-15, 1985; №1, 9, 1990; №1, 2000; №5, 9-12, 2003; №1, 2, 2004; №3, 4, 2008; №9, 2011.
2. Капелюшний О. Сатиричний журнал «Червоний перець» / О. Капелюшний. – Львів : Вища школа, 1986. — 143 с.
3. Капелюшний А.А. Становление украинской советской сатирической журналистики (журнал «Червоний перець») : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. Наук / А.А. Капелюшний. – Львов, 1978. – 14 с.
4. Кузнецова О.Д. Засоби й форми сатири та гумору в українській пресі / О.Д. Кузнецова. – Львів : Вид. центр Львів. ун-ту ім. І.Я. Франка, 2003. – 250с.
5. Пропп В.Я. Проблемы комизма и смеха / В. Я. Пропп. – М. : Искусство, 1976. – 183 с.
6. Цеков Ю.И. Агитационно-сатирическая поэзия в украинской партийно-советской печати восстановительного периода (на материалах газет «Вісті ВУЦВК», «Селянська правда», «Більшовик» 1921–1925 гг.) : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук / Ю.И. Цеков. – Львов, 1977. – 19 с.

МОВА ЯК КОМУНІКАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ У СПІЛКУВАННІ З ЦІЛЬОВИМИ АУДИТОРІЯМИ СУБКУЛЬТУРНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

*Науковий керівник – Надія Подоляка,
канд. н. із соц. ком., ст. викладач, СумДУ*
Олена Несвідоменко,
студентка 4 курсу, СумДУ, ЖТ-21,

У статті проаналізовано мову субкультурних періодичних видань як комунікаційну технологію у спілкуванні з цільовими аудиторіями, визначено способи кодування смислів у схемах певних субкультур.

Ключові слова: мова, субкультура, субкультурне періодичне видання, молодіжний сленг.

*Scientific supervisor – Nadiya Podolyaka,
PhD of social. com., p. teacher of Sumy State University*
Olena Neswidomenko,
4rd year student, ЖТ-21

LANGUAGE AS COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN COMMUNICATING WITH TARGET AUDIENCES SUBCULTURAL PERIODICALS

The article analyzes subcultural language periodicals as communication technology to communicate with target audiences identified ways of encoding schemes meanings in certain subcultures.

Keywords: *language, subculture, subcultural periodical, youth slang.*

Субкультури є формою соціальної адаптації людини в суспільстві. Багато людей упереджено ставляться до представників таких угруповань, бо вони виступають проти деяких чинних правил і для цього об'єднуються в групи, створюючи тим самим свою систему воевиявлень, демонструючи власні погляди на життя. У праві бути індивідуальними вони намагаються різними формами сповістити суспільство про своє існування. Одним з таких засобів є преса.

Субкультурні періодичні видання – це культурно-просвітницькі видання, розраховані на коло тих, хто цікавиться певною субкультурою, направлені на забезпечення популяризації та інтересу до неї.

Таких видань в Україні дуже мало, особливо друкованих. Їх не можна придбати будь-де, бо тираж, зазвичай, не великий. Існує також проблема повної відсутності україномовних версій. У тому і полягає важливість подальших досліджень цього феномену в українській культурі, журналістикознавстві, видавничій справі. Контент журналів цих спільнот нині викликає безліч суперечливих оцінок і думок.

Питання мови як комунікативної технології у спілкуванні з цільовими аудиторіями субкультурних періодичних видань майже не розглядалось вченими, які працюють в галузі соціальних комунікацій. Якщо культурологічний і соціологічний аспекти існування субкультур більш-менш представлені у наукових дослідженнях (праці В. Шейко, М. Мартинюка, М. Головатого), то преса не стала об'єктом вивчення, зважаючи на норми, цінності, стереотипи, що і досі панують в суспільстві щодо подібних рухів. Лише поодинокі дослідження піднімають питання своєрідної субстандартною лексики. Це праці Л. Ставицької [4], Ю. Мосенкіса [3], О. Фурси [6], І. Щура [7]. Виокремлюючи молодіжний сленг у мовленні різних субкультур, вони розуміють його як певний мовний субкод, що є важливим для розвитку національної мови в цілому.

Мова субкультури – це атрибут не лише належності до групи, а й форма групової свідомості, відображення групових цінностей та соціальної солідарності. Мовленнева поведінка членів субкультур виступає не тільки її маркером, оформляє певні поведінкові стилі, але й формує їх. У кожній субкультурі є свій «семіотичний» погляд на світ, що вбачає у всьому знак, що кодує певне значення предметів та явищ. Кожна субкультура має свою систему семіотичних значень, які створені у межах моделі її світу і визначають інтерпретацію. Семіотичний погляд на світ відбиває певний знаковий спосіб, у який кодуються та самовідтворюються певні конфігурації смислів (у тому числі ті символічні та іконічні смисли, що імпліковані у візуальних ілюстративних рядах та у мові самого дизайну), інтерпретативних схемах певної субкультури [5].

Зрозуміло, що кожна субкультура має свою власну мову, так званий «сленг» – особливу кодовану мову, що характеризується використанням ненормативних, часто стилістично знижених, лексико-фразеологічних одиниць, які виконують оцінну, евфемістичну та номінативну функцію і використовуються у невимушеному спілкуванні молоддю або представниками певної субкультури.

Яскравим прикладом засобу масової інформації, який використовує сленг є журнал «Шпиль!». Головним чином це сленг так званих «геймерів», які власне і є його

аудиторією. Найбільш використовувані поняття: «мана» (магічна енергія або бали, за рахунок яких геймер може створити магічне закляття); «ресурс класів» (в іграх на кшталт «World of Warcraft», що використовують магію в бою), «експа» (від англійського «experience», що означає «досвід»), «хелс» (з англ. – «здоров'я»), «бонус» (нагорода за яке-небудь досягнення у грі), «чіт» або «чітер» (також з англійської мови, українські відповідники – «шахраювати» та «шахрай»), «комбо» (визначена послідовність дій, що виконується, зазвичай, з жорстким обмеженням у часі, але при правильному виконанні приносить гравцю користь або яку-небудь перевагу), «хілер» (від англійського «heal» – «лікувати»), «левелап» (перехід на новий рівень), «нуб» (від англійського слова «noob», яке в свою чергу походить від «newborn», що означає «новачок»), «бос», «демедж» (з англ. «пошкодження») та багато інших [2]. При достатньому рівні володіння англійською мовою або веб-браузером чи перекладачем, не важко дізнатись значення того чи іншого слова, якщо ви не є адептом такої субкультури, як «геймери» [1].

На противагу йому в журналі «Distortion», оскільки це видання для фанатів певного напрямку в музиці, використовується музична термінологія. Мова, як і в журналі «Gothica», чітка та лаконічна, не містить нічого зайвого. «Сленг» в «Distortion» практично відсутній. Натомість в «Gothica» мова інколи дещо аристократична, відточена, використовується відповідна термінологія. Сленгові вирази можна знайти лише в перших виданнях журналу та в листах читачів. Можемо навести декілька прикладів: «бейбі-гот», «позер», «фетиш-готи», «кібер-готи», «ангст» та багато інших.

Але можна констатувати факт – субкультурні видання України, в більшості своїй російськомовні. Рідше й рідше трапляються видання з версіями українською та англійською мовами.

Незважаючи на використання у лексиці груп сленгу, мовні помилки, «джинса» та «шаблони» не допускаються. Ось чому матеріали є завжди цікавими для читача.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Геймерський сленг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lurkmore.to/%D0%93%D0%B5%D0%B9%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B3>.
2. Комбо (комп'ютерні ігри) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%B1%D0%BE_\(%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D1%8C%D1%8E%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8B%D0%B5%D0%B8%D0%B3%D1%80%D1%8B\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%B1%D0%BE_(%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D1%8C%D1%8E%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8B%D0%B5%D0%B8%D0%B3%D1%80%D1%8B)).
3. Мосенкіс Ю. Л. Стан і перспективи дослідження українського молодіжного сленгу / Ю. Л. Мосенкіс // *Alya Universitatis Palackianae Olomouensis. Facultas Philosophica. Philologica* 82. *Ucrainica I. Současná ukrajinistika: Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004. – S. 100-102.
4. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови / Л. Ставицька. – К.: Критика, 2005. – 464 с.
5. Тодорів Л. Молодіжна субкультура як дискурсивний простір конструювання інтерпретативних схем особистості / Л. Тодорів // *Психологія особистості*. – 2011. – № 1(2). – С. 211-218.
6. Фурса О. Англіцизми українського молодіжного сленгу: чинники динаміки та проблеми класифікації / О. Фурса // *Мова та історія: Періодичний збірник наукових праць*. – К., 2002. – Вип. 61. – С. 57-65.
7. Щур І. І. Українськомовний комп'ютерний сленг: формування і функціонування: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / І. І. Щур; Київський національний університет ім. Т. Шевченка. – К., 2006. – 23 с.